

МВФ приключи мисията си в България

Прес-съобщение No. 15/xxx

9 Ноември, 2015

Мисия на международния валутен фонд (МВФ) посети София от 4 до 9 ноември 2015 г., за да обсъди с българските власти икономическите перспективи и свързаните с тях политики. При приключването на редовната мисия г-жа Мишел Шанън, ръководител на мисията на МВФ за България, направи следното изявление:

Предвиждаме умерен ръст за 2015 г., близък до нивото от 1.7% през миналата година, базиран на износа и усвояването на фондове на Европейския съюз (ЕС). Рисковете по отношение на перспективата са по-скоро позитивни и засилването на вътрешното търсене е възможно да увеличи умерено растежа през 2016 г. И макар че с повишаването на икономическата активност безработицата е намаляла, се прогнозира тя да остане все още висока. Дефлационният тренд ще се пречупи със стабилизирането на цените на суровините.

Предизвикателствата в краткосрочен план, макар и все още значителни, намаляват в известна степен от лятото насам. Предприетите мерки от страна на Българска народна банка (БНБ) спомогнаха да се ограничи възможното въздействие на последните събития в Гърция върху банковата система в България. Последните турбуленции на развиващите се пазари имаха пренебрежимо въздействие, при ограничените експозиции на България към външните капиталови пазари. Прогресивното подобряване на корпоративните баланси и провеждането на следващите стъпки за контролиране на необслужваните заеми продължават да имат решаващо значение. Въздействието от Украйна и Русия остава незначително, а настоящият наплив на бежанците към Европа до момента няма силно въздействие върху България. Избирането на управител и подуправители на БНБ премахна един важен източник на несигурност при провеждането на политики. Независимо от това обаче събитията ще трябва внимателно да се наблюдават, поради съществуващата все още значителна несигурност в резултат на редица рискове.

Във връзка с прегледа на надзора над банковия сектор, приветстваме публикуването от страна на БНБ на подробния доклад на МВФ и Световната банка за оценката на банковия надзор в съответствие с базелските основни принципи за ефективен банков надзор, както и публикуването и първоначалните стъпки за изпълнение на плана за реформа на банковия надзор. Едновременно с това, въвеждането на Директивата на ЕС за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции това лято беше много важна стъпка напред и понастоящем нейното прилагане върви по план, което попълва ключови сегашни пропуски в законодателната рамка по реструктуриране на банки. Властите планират следващи стъпки към доразработване на базираната на правила рамка и вътрешен контрол на банковия надзор и изграждане на напълно функциониращ орган за реструктуриране на банки. Подготовката за Прегледа на качеството на активите (ПКА) в банковия сектор е в съответствие с времевата рамка в Националната

програма за реформи. Властите разбират колко важен е строгият ПКА за засилване на доверието в банковата система и подчертават своя ангажимент към изготвянето на силна методология и стриктен процес по нейното прилагане на място, както и ефективна комуникация и бързи последващи действия. Правителството е предприело необходимите стъпки за осигуряване на възможност за предоставяне на подкрепа при евентуален капиталов дефицит в отделни кредитни институции в случаите, когато този потенциален дефицит няма да може да се покрие от пазара.

С оглед на фискалната позиция, са постигнати приходи, значително по-високи от прогнозираните за 2015 г., в резултат на административни усилия, което се приветства. Докато прогнозата за дефицита на касова основа е да надхвърли първоначално заложената цел, то дефицитът на начислена основа (с времева корекция за плащанията, свързани с европейските фондове) вероятно ще остане в рамките на целевото ниво. При това положение, допълните приходи се очаква да бъдат напълно усвоени за финансиране на допълнителни разходи, включително от някои министерства и общини. Това представлява една пропусната възможност за ускоряване на необходимата консолидация. При положение, че извършването на разходите се концентрира през четвъртото тримесечие, правителството следва да упражни всички възможни средства за задържане на текущото разходване до края на годината.

Целта за дефицита за 2016 г. и средносрочните фискални тенденции, описани в наскоро публикуваната Тригодишна фискална рамка (2016-2018) са постижими. Целта за 2016 г. зависи от устойчивото постъпление на приходите, някои от които имат еднократен характер. Затова е необходим строг контрол на разходите, включително за заплати, както и готовност да се повишат спестяванията в случай, че приходите не се постигнат. Същевременно правителството трябва да продължи да търси възможности за ускоряване на консолидацията, за да може в разумни срокове дългът да поеме една стабилна тенденция на намаляване и да се подкрепи стабилното изграждане на фискални буфери.

Значителен остава средносрочният фискален натиск, свързан с емиграцията и застаряващото население, както и имплицитните рискове, свързани с държавните предприятия (ДП). Последните реформи в пенсионната система подобриха краткосрочните финансови потоци, но увеличиха загрижеността за дългосрочната устойчивост. От голямо значение ще бъде реализирането на плановете на правителството за реформа на инвалидните пенсии. Ще бъде необходимо внимателно наблюдение на въздействията, произтичащи от нововъведената възможност за преминаване между публичната и частната пенсионни системи. От критично значение ще бъде да се наблюдава устойчивия напредък при адресирането на слабостите в ефикасността на здравната система в резултат на нововъведеното законодателство, както и изясняването на плановете за смекчаване на имплицитните фискални рискове, свързани с ДП в транспортния и енергийния сектори. Важно е да се предприемат бързи действия за създаване на напълно функциониращ и независим фискален съвет като част от по-широка стратегия за засилване на мониторинга на фискалните рискове.

Дългосрочната цел на България за доближаване до средното за ЕС ниво на доходи зависи от по-големия напредък при разрешаването на структурните проблеми, забавящи растежа. Необходимо е подобряването на финансовата позиция и на пазарното функциониране на енергийния сектор, включително последващи действия за възстановяване на финансовата стабилност на електроснабдяването. Ефективните инвестиции в инфраструктура и човешки капитал, както и мерките за укрепване на бизнес средата, включително чрез намаляване на корупцията и кронизма и укрепването на върховенството на закона са важен катализатор за инвестициите и повишаване на производителността, необходими на България, за да реализира икономическия си потенциал.

***

Мисията благодари на властите за колегиалните и информативни дискусии.